

I hierarkiets skygge?

Nye dialogbaserte styringsordninger mellom regjeringen og fylkeskommunene

Resultater fra et utviklingsprosjekt om samhandling mellom regjeringen og fylkeskommunene

Einar Leknes
Nils Asle Bergsgard
Rune Dahl Fitjar

Dagens samhandlingsformer mellom regjeringen og fylkeskommunene:

- omfatter både:
 - hierarkiske styringsordninger basert på lover, forskrifter, retningslinjer samt kontroll og rapportering direktiver og kontroll
 - styringsordninger basert på konsultasjon og dialog
- de hierarkiske styringsformene er særlig dominerende på:
 - utdanningsfeltet der politikken dreier seg om standardisering
 - kulturfeltet der det er stor grad av detaljstyring.
- styringsformer basert på dialog og konsultasjon er utviklet innenfor:
 - det overordnede nivå
 - fylkesplanfeltet
 - næringsutvikling
 - samferdselsfeltet

Sektorielt oversikt over dagens samhandlingsformer

	SEKTOR / FYLKESKOMMUNAL OPPGAVE						
Samordningsmekanismer mellom nasjonal og fylkeskommunal politikk	Helhetlige styringsordninger	Planleggingsfeltet	Utdanning	Kulturfeltet inkl. kulturminnevern	Næringsutvikling	Samferdsel - veg	Samferdsel - kollektivtrafikk
Direktiver	■	■	■	■	■	■	■
Rapportering	■	■	■	■	■	■	■
Veiledning og rådgivning	■	■	■	■	■	■	■
Formidling og informasjon	■	■	■	■	■	■	■
Konsultasjon og dialog	■	■	■	■	■	■	■
Forhandling og avtaler	■	■	■	■	■	■	■

■	illustrerer at denne styringsordningen benyttes i stor grad
■	illustrerer at denne styringsordningen benyttes i noen grad
■	illustrerer at denne styringsordningen benyttes i begrenset grad

IRIS sine forslag til nye styringsordninger basert på partnerskap og likeverd omfatter:

- at muligheten for dialog mellom regjering og fylkeskommunene **om utforming av nasjonal politikk** styrkes ved:
 - etablering av en ny arena for diskusjon av nasjonale planforventninger
 - en nasjonal kulturkonferanse
 - samt ved forbedring av eksisterende nasjonale kontaktforum.
- at **nye fylkesvise dialogbaserte styringsordninger** om utforming av og gjennomføring av regional politikk omfatter:
 - et godkjenningssmøte for regional planstrategi hvert fjerde år
 - etablering av fylkesvise utviklingsavtaler som omfatter både nærings- og kulturfeltet
- to **landsdelsvise arenaer for dialog**:
 - landsdelvise konferanser om de nasjonale planforventningene
 - halvårlige møter i vegregionene der tema er samordning mellom lokale og regionale transportplanprosessene og NTP

Forslag til nye og forbedrede styringsordninger mellom regjeringen og fylkeskommunene

	Nasjonalt	Landsdelsvis	Fylkesvis
Helhet	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Regjeringens kontaktkonferanse</i> • <i>Konsultasjonsordningen</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • Utviklingsavtale hvert 4 år
Planlegging	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog og høring om nasjonale forventninger 	<ul style="list-style-type: none"> • Landsdelskonferanse om nasjonale forventninger 	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning av planstrategi
Utdanning	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Den nasjonale konferansen for videregående opplæring</i> • <i>Samarb.rådet for yrkesopplæring</i> • <i>Forum for fylkesutd.sjefer</i> 		
Kultur	<ul style="list-style-type: none"> • "Kultur for regional utvikling" Kontaktkonferanse om den breie kulturpolitikken • <i>Fylkeskultursjefsmøte</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • Kulturavtale (som en del av utviklingsavtalen)
Næring	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeidsforum Innovasjon Norge i regi av NHD 	<ul style="list-style-type: none"> • Styre for regionale forskningsfond 	<ul style="list-style-type: none"> • Næringsavtale (som en del av utviklingsavtalen)
Samferdsel	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Forum for kollektivtrafikk og samferdsel</i> • <i>Dialogmøter NTP</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Koordineringsmøter NTP- & RTP-sekretariater 	